

מסורת הש"ס

גמ' (א) לעיל ט. פסחים עז: (ב) זבחים סה: קט. משינה טו: פסחים עטו. לעיל טו. מוספתא דזבחים פ"ד [מוספתא פסחים פ"ו בזכות לט: (ג) זבחים יא. (ד) זבחים שס. סה. לעיל י: (ה) ז"ק מ"ו (ו) מוספתא דזבחים פ"א רש"י (ז) דלמך כמדת שלח כו' לר"י הואיל וכו'לה בעין קיימא אכל אבדו כו' דפסולה מדקא נקט כל"ל ז"ק (ט) כ"א קומץ (י) אה הדס ז"ק (יא) כולה כו' הס"ד ז"ק (יב) בשמאל דמחא ז"ק (יג) לימניו דעני כו' ז"ק **תוס' (יד)** (כה"ג משני הש"ס בקדושין ו.)

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מוהבא וכו' ככלי שרת הס"ד ולח"כ מ"ה במתן כלי בר אבא רובא דקמחו ממלי שנתקשה צו המנחה משכרין כלי אפילו:

גליון הש"ס

גמ' רנביי אמר הכל מודרים בקומץ שטעון קידוש. עיין לעיל דף כ"ב פסוקא ד"ה שמיטה:

אפילו:

הגהות מהר"ב ברשבורג

א[רש"י ד"ה קס"ד נטמא וכו' הואיל וכו'לה. י"ב פ"י ס"גו ז"ק:

אפילו:

הגהות

גמ' ת"ש וחכמים וכו' בכלי שרת ומעלהו וכו'. כל"ל וכן בסמוך:

רש"י ד"ה כמדת רבי אליעזר. אע"פ שאין שירים כשרים כשר וכו'. כל"ל: (יפצ"ד)

אפילו:

תורה אור

גמ' א [וְרָק הַבֶּהֱן אֶת הָרֶגֶם עַל מִזְבֵּחַ יְיָ פֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְהַקְטִיר הַחֶלֶב לְרִיחַ נִחֻחַ לַיהוָה:

(ויקרא יז.)

בן דָּא תִּאָּהֶב הָמִין הָלָקֶם נִתְּתִי אֹתָהּ מֵאִשֵּׁי קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים הוּא פִּתְּחָאִת וְכֹאשֵׁם:

(ויקרא יז.)

הקומץ רבה

תא שמע דם שנטמא וזרקו בו. קשיא לרב שילא דקמני אס זרקו במזיד לא הורלה: **מתני'** **כמדת רבי אליעזר**. דלמך צפרק כינא זולין (פסחים דף עז.) דס אע"פ שאין בשר ה"נ קומץ אע"פ שאין שיריים [א] (בשיריה) כשרה להקטיר הקומץ: **כמדת רבי יהושע**. דלמך (סס)

אס אין בשר אין דס יא^[א] אס אין דס אין בשר: **גמ'** **הוא שנטמא כל שיריה**. (אהא יא^[א] דלמך רבי יהושע דפסול להקטיר הקומץ: **קס"ד נטמא אין**. כלומר נטמא שיריה הוא דלמרינן אס נשתיה^[א] (ט)מקת שלח נטמא כשרה אפי' לרבי יהושע יא^[א] אכל אצדו קתא שיריה או נשרפו אמר רבי יהושע דפסולה א^[א] הואיל וכו'לה בעינן קיים מדקא נקיט רב לשון טומאה ולא נקט נמי לשרוף ואצד דמתני': **מאי קסבר**. רב אי קסבר שירא מילתא כו': **רישיהו**. דנטמא קמני כמתני' צריא^[א]: **ברתניא**. (ד' רבי יהושע נמי מכשר היכא דליכא שיר אפי' באצד ושרוף: זורק (הדב. דקרינא ציה הבשר והדס: **כחצי זית בשר ובהצי זית חלב אין זורק**. שאין אכילה והקטרה מנטרפין: **מונח מאי עבירתי**. מאי זריקה אימא כמנחה: **כנופא דוביחא דמיא**. טו^[א] דמיהוי צמקוס בשר כאילו נשתייר בשר קמ"ל דלא: **מונהני מילי**. דאס לא נשתייר בשר אלא חלב זורק את הדס: דבתבי **והקטיר החלב וגו'**. רישיה דקרא הכי טו^[א] זורק הבהן את הדס על מוצח ה' לפני אהל מועד והקטיר החלב וגו' אלמא דמשום חלב זריק ליה לדס: וותרת ושתי הכליות מנלן. דאס לא נשתיירו אלא הן זורק את הדס דחזין לעיל דהכי הוא דקמני וצמנמה אפילו יא^[א] כולה יא^[א] (כליל) [קיים] כו': לריח ניחוח. והקטיר החלב לריח ניחוח: **כתב רחמנא חלב**. דמשמע דריח ניחוח לא מרבי אלא דומיא דחלב דמגופיה דוצח הוא: **מתני'** **שלא בכלי שרת**. שלח קדש קומץ ככלי שרת דצמחילת מנחה ודאי לא פליגי דנציא כלי כדלמרינן צפרק שמי הלחם (לקמן ו.) שאלו את רבי זו מנין כו': **גמ'** **בא לעוברת ביד**. הקטרת קומץ שהיא צמקוס זריקה ציד שלח קדשו ככלי: **עוברת בימין כחטאת**. יח^[א] שהוא עוצד נמי זריקתה באצבע יט^[א] וצימין דכתיב ציה ולקח הבהן מדמנה באצבעו ולמרי' (זבחים כד:) כ"מ שנאמר אצבע וכהונה אינה אלא ימין אלמא מדלקשה לחטאת ש"מ דלא צעיא כלי וצלצד שיעצדנו צימין: **בשמאל באשם**. שזיקתו ככלי ולא ציד דאין לך טעון מתנת אצבע אלא חטאת

צלצד דהכי למרינן צזבחים (דף כד:) יא^[א] דלר' שמעון זריקה כשרה יא^[א]דמניא זרק בשמאל פסול ור' שמעון מכשיר משום דצאמר זריקת הקרצנות לא כתיב אצבע אלא כהונה ולר' שמעון כהונה צעיא אצבעא^[א]: בהמיינו. אכנט: מקודה. כלי מרס: **הכל מודים בקומץ שטעון קידוש**. וכי מכשר ר' שמעון בהקטר שאס נטלו מתוך כלי שרת לאחר שקדשו צו והעלהו צידו והקטירו כשר: **ועציבם**. עזי מערסה: **תויבתא** יב^[א] דרבי יהודה. דלמך ציד עוצדה צימין דהא הכא קמני אפי' ציד שמאל צלא כלי והא ודאי ר' שמעון היא דהא מכשר שלח ככלי (א) שרת: **קמצו** יג^[א] **שלא מכלי שרת**. שנתקדשה צו המנחה: **מבשירין במתן בלי**. אפי' שלח ככלי שרת תויבתא דרב נחמן דלמך הכל מודים כו': **מומתן בלי ואילך**. הולכה והקטרה לא (ד' צעינן כלי שרת: **תא שמע**. לרב נחמן: **ונתן בשמאלו**. צלא כלי סה^[א] יחזור יא^[א]לימניו (כדלמרינן לעיל צא לעוצדה) ציד עוצדה צימין: **בשמאלו וחיצב**

פרק שלישי

מנחות

כו.

אשכחן חלב בו'. וצטר נפקא לן מקרא צפרק כינא זולין (פסחים דף עז.) מ"ר:

ורבי ינאי אמר כיון שקמצו מכלי שרת בו'. קמילה צימין נפקא לן צפ' קמא צסופו (לעיל דף י:) אליצא דרבי שמעון מרבי יהודה צריה דרבי חייא ורבי ינאי דלית ליה נפקא ליה שפיר צג"ש דיד יד כדמוכח לעיל צסוף פ"ק (ג' ז' סס.) מ"ר:

הקטר חלבים ואברים בין בימין בין בשמאל בשירה. מצי למימר דלמחא כר"ש כמו דסיפא דקומץ אכל לרצנן צעי ימין אי נמי אפילו לרצנן איכא לאכשורי הקטר חלבים בשמאל כמו הולכת איצרים לכצט דלעיל צסוף פ"ק (ג' ז' סס.) מ"ר:

הקומץ והקטורת ולבונה בו'. אחי דלא ערציהו דלמא חלת חלת שמעניה. (י' מ"ר:

והאי דקאמר נטמא רישייהו נקט יא^[א]כרתני' רבי יהושע אומר יכל הזבחים שבתורה שנשתייר מהן כזית בשר או כזית חלב זורק את הדס כחצי זית בשר וכחצי זית חלב אינו זורק את הדס יובעולה אפי' כחצי זית בשר וכחצי זית חלב זורק את הדס מפני שכולה כליל ובמנחה אפי' כולה קיימת לא יורוק מנחה מאי עבירתה אמר רב פפא מנחת נסכים יא^[א] ס"ד הואיל ובהדי זבח קא אתיא כגופיה דויבחא דמיא קמ"ל מנהני מילי אמר רבי יוחנן משום רבי ישמעאל ומטו בה משום רבי יהושע בן חנניא אמר קרא א^[א]והקטיר החלב לריח ניחוח לה' חלב ואע"פ שאין בשר ואשכחן חלב וותרת ושתי כליות מנלן דקתני ובמנחה אפילו כולה קיימת לא יורוק מנחה הוא דלא יורוק הא וותרת ושתי כליות יורוק מנלן רבי יוחנן ידידה אמר לריח ניחוח כל שאתה מעלה לריח ניחוח ואיצטריך למכתב חלב ואיצטריך למיכתב לריח ניחוח דאי כתב חלב חוה אמינא חלב אין וותרת ושתי כליות לא כתב רחמנא ריח ניחוח ואי כתב רחמנא לריח ניחוח חוה אמינא אפילו מנחה כתב רחמנא חלב: **מתני'** יא^[א] **שלא בכלי שרת פסול ורבי שמעון מכשיר הקטיר קומצה פעמים כשרה: גמ'** יא^[א] אמר יא^[א] רבי יהודה בריה דרבי חייא מאי טעמא דר' שמעון אמר קרא יא^[א]קדש קדשים היא כחטאת וכאשם בא לעוברת ביד יא^[א] (כחטאת) עוברת בימין כחטאת בכלי עוברת בשמאל כאשם ורבי ינאי אמר כיון שקמצו מכלי שרת מעלהו ומקטירו אפילו בהמיינו ואפילו במקודה של חרש ירב נחמן בר יצחק אמר הכל מודים בקומץ שטעון קידוש מיתיבי יא^[א]הקטר חלבים ואברים ועצים שהעלן בין ביד בין בכלי בין בימין ובין בשמאל כשרין יא^[א]הקומץ והקטורת והלבונה שהעלן בין ביד בין בכלי בין בימין בין בשמאל כשרין תויבתא יא^[א] דרבי יהודה בריה דרבי חייא אמר לך רבי יהודה בריה דרבי חייא לצדדין קתני ביד בימין בכלי בין בימין בין בשמאל: תא שמע קמצו יא^[א] שלא מכלי שרת וקידשו שלא בכלי שרת והעלו והקטירו שלא בכלי שרת פסול רבי אלעזר ורבי שמעון מבשירין במתן כלי אימא ממתן כלי ואילך תא שמע וחכמים אומרים קומץ טעון כלי שרת כיצד קומצו מכלי שרת ומקדשו בכלי שרת ומעלו ומקטירו בכלי שרת ר' שמעון אומר כיון שקמצו מכלי שרת מעלו ומקטירו יא^[א] שלא בכלי שרת ודיו אימא יא^[א] כיון שקמצו וקדשו בכלי שרת מעלו ומקטירו ודיו תא שמע קמין בימינו ונתן בשמאלו יחזור לימינו בשמאלו

ו**חישב** יא^[א]דמניא זרק בשמאל פסול ור' שמעון מכשיר משום דצאמר זריקת הקרצנות לא

כתיב אצבע אלא כהונה ולר' שמעון כהונה צעיא אצבעא^[א]: בהמיינו. אכנט: מקודה. כלי מרס: **הכל מודים בקומץ שטעון קידוש**. וכי מכשר ר' שמעון בהקטר שאס נטלו מתוך כלי שרת לאחר שקדשו צו והעלהו צידו והקטירו כשר: **ועציבם**. עזי מערסה: **תויבתא** יב^[א] דרבי יהודה. דלמך ציד עוצדה צימין דהא הכא קמני אפי' ציד שמאל צלא כלי והא ודאי ר' שמעון היא דהא מכשר שלח ככלי (א) שרת: **קמצו** יג^[א] **שלא מכלי שרת**. שנתקדשה צו המנחה: **מבשירין במתן בלי**. אפי' שלח ככלי שרת תויבתא דרב נחמן דלמך הכל מודים כו': **מומתן בלי ואילך**. הולכה והקטרה לא (ד' צעינן כלי שרת: **תא שמע**. לרב נחמן: **ונתן בשמאלו**. צלא כלי סה^[א] יחזור יא^[א]לימניו (כדלמרינן לעיל צא לעוצדה) ציד עוצדה צימין: **בשמאלו וחיצב**

מסכת מקואות

פרק ו' משנה ט'

בתל שבין שתי מקואות שנסדק לשתי מצטרף. ולערב, אין מצטרף, עד שיהא במקום אחד בשפופרת הנוד. רבי יהודה אומר, חלוק הדברים. נפרצו זה כתוף זה, על רום, בקלפת השום. ועל רחב, בשפופרת הנוד:

אפילו:

עין משפט ונר מצוה

נ א ב ג מיי' פ"א מהלכות

פסח"מ הל' כ:

נ ד ה ו ה מיי' פ"א מהל' פסח"מ

הלכה ז:

נ ח ו מיי' פ"א מהלכות פסח"מ

הלכה ו:

נ ט ז ח מיי' שס פ"ב הל' כד:

ס פ מיי' סס:

רבינו גרשום

ת"ש כו' וקתני וזרקו בשונג הורצה ובמודי לא הורצה אלמא בוריקתו בשונג הורצה במודי לא הורצה אבל טומאתו שנטמא משמע בין בשונג בין במודי ותיבתא דרב שילא דאמר דכי זרקו בין בשונג בין במודי הורצה הכי קאמר דם שנטמא זרקו כי זרקו בין בשונג בין במודי אם נטמא בשונג הורצה אבל אם נטמא במודי לא הורצה והיינו כרב שילא דאמר טומאה בשונג הורצה כו':

הדרן עלך הקומץ רבה

שיטה מקובצת

א^[א] שנטמא וזרקו זרקו בין: (א) קא סלקא דעתיה: (ג) הוא נטמא מיט' ודצרה צין על אכילות: (ד) נסכים סריא: (ה) אמר יהודה ותיבת רבי נמחק: (ו) ביד עוברת: (ז) תויבתא דיהודה בריה דר"ח איל אמר לך יהודה: (ח) קמצו מכלי ותיבת שלא נמחק: (ט) ומקטירו (דיוין) תויבת שלא בכלי שרת נמחק: יא^[א] תויבת בשירה נמחק: יא^[א] אין דם ס"א ה"נ אין אש שירים אין קומץ: יא^[א] דאומר: יא^[א] לרבי יהושע הואיל וכו'לה בעינא קיימא אבל אבדו קצת כו' דפסולה מרקא נקיט רב כו': (יד) כדחניא דרבי יהושע: (טו) דמיא דהא הוי במקום בשר ובאילו נשתייר: (טז) הכי הוא זורק: (ז) כולה קיימת: (יח) בימין כחטאת ס"א דכתיב ולקח הכהן וגו' ואמר' כל מקום כו': (יט) באצבעו ממש ובימין דכתיב ביה ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו: (כ) בזבחים ולרבי שמעון וזיקתה כשרה בשמאל דחניא בהקומץ אלוטא זרק: (כא) בעיא אצבע ובאשם מצורע כתיב ביה על כף הכהן השמאלית וכדין שכן דין דם האשם ועוד שלא מציעו בשום אשם אצבע וכהונה לא בשחטה ולא בוריקה הס"ד ומה"ד בהמיינו: (כב) תויבתא דיהודה דאמר בא לעוברת ביד: (כג) קמצו מכלי שרת שנתקדשה ותיבת שלא נמחק: (כד) לא בעינא: (כה) יחזור לימינו כדיהודה בריה דרבי חייא בא לעוברת ביד כו':

א^[א] בסקומץ וטא ליחא לבייחא זו כלל רק סא צבחים דף כד ולעיל פס"ק דף י"ב: